

HOÀNG NGUYÊN,

CUNG ĐÀN TÀI HOA BẮC MĨ NHÌ

Nguyễn Ánh 9

Hoàng Nguyên vĩnh viễn ra đi đã góp phần thắp lửa, gieo mầm cho đời không ít những tác phẩm đáng trân trọng, bởi nét nhạc tài hoa và ca từ thấm đẫm, buồn man mác. Có lẽ trong lòng những người yêu nhạc sẽ mãi mãi vang vọng những giai điệu đầy kỷ niệm của thi nhân kháng chiến 9 năm chống thực dân Pháp ... “Nếu hiểu rõ tình anh đi vì lý tưởng tham tàn, thì em ơi, em đừng sầu thương chi ! Em thấy chẳng khói súng của giặc thù còn mờ mắt mùng và còn che khuất mặt ...”. Nhạc sĩ Hoàng Nguyên đã viết ca khúc Anh Đi Mai Vọng này khoảng 20 năm trước khi anh huy động trong buổi công diễn dân tộc đang trở nên khốc liệt. Bài hát được khêu gợi để đón nhận những niềm vui và phần thưởng xứng đáng. Hôm có những nhạc sĩ trẻ xưa nay tìm được thành công đột ngột ngay tác phẩm đầu tay của mình và nhanh chóng thành danh như anh.

Vì tôi, Hoàng Nguyên nhớ vẫn còn ở đâu đó quanh đây và những kỉ niệm với anh còn nhớ mãi hôm qua... Anh Hoàng Nguyên – Cao Công Phúc của tôi. Tôi gặp anh lần đầu tiên cách nay hơn 40 năm, khi đang học Trường Nghệ Yersin ở Đà Lạt, thành phố thơ mộng sau này đã đi vào các tác phẩm viết thi gian của anh. Đó đó, biết tôi là một chú học trò mê âm nhạc có chút năng khiếu, Hoàng Nguyên đã đem tâm chăm sóc. Chiều Nhật hàng tuần, anh vào trường nghe tôi trú đón tôi ra “nhà” anh chơi và ân cần truy vấn để tôi những kỉ niệm ban đầu với âm nhạc. “Nhà” anh ở thụt ra chỗ là một căn phòng đơn sơ, trong khuôn viên Trường Nghệ Bưởi Đà Lạt, nơi anh đang dạy Anh văn cho các lớp trung học. Một chiếc ghế gỗ đơn giản, một bàn viết bằng gỗ thông và một cây đàn guitar treo trên vách. Thi gian đó, Hoàng Nguyên còn phớt trách các buổi phát thanh của Hội Phát giáo trên làn sóng Đà Lạt. Một hôm, tôi rút bút ngòi và hỏi anh phúc đức anh “mười” tham gia ban nhạc phát thanh của anh. Đó là lần đầu tiên tôi bước vào “nghệ ca nhạc”, năm 1956.

Năm đó, Hoàng Nguyên đang phác thảo ca khúc Bài Thơ Hoa Đào:

*“Chiều nào đứng chân phiêu lãng,
Khách đến đây thơ hoa đào vẫn ngời đi...”*

Tôi hẳn nhớ là những ai mà đầu tiên được anh đàn và hát cho “nghe thơ” những âm điệu lữ lữ ca lãng đãng sống ng khí núi đồi của Bài Thơ Hoa Đào. Tôi vẫn nhớ nhớ vớ a ra khi đi giờ c mà còn thấy rõ: chúng tôi ngồi co ro trong căn phòng nhớ của anh; bên ngoài trời cao nguyên xam xám và mùa hè. Đương kia, những cánh hoa đào vớ a lia cành theo cơn gió bắt chọt ... Hỏi “Chức anh đã chọn Đà Lạt làm quê hương?”. Đợi một hồi sau công kính trường của anh hình như chọt xa khu vực hỏi: “Không, anh chớ ghé chân để tìm mua sinh và tìm cảm hứng...”.

Vâng, Hoàng Nguyên chớ “ghé chân” – nhớ anh viết “đứng chân phiêu lãng” nơi phố núi mù sương này một quãng thi gian ngắn những cũng để anh viết nên hai ca khúc tiêu biểu với một vùng đất thơ mộng đẹp yêu: Bài Thơ Hoa Đào và Ai Lên Xứ Hoa Đào, hai ca khúc bắt đầu làm rung động trái tim nhiều người yêu nhạc, mãi mãi gắn liền với những danh của anh với đàn anh nơi thi gian này.

*“Ai lên xứ hoa đào, đứng chân bên hồ nghe chiều rơi.
Nghe hồ gió len vào hồn người, chiều Xuân mây êm trôi.
Thông reo bên suối vọng, rồi dìu dắt nhớ tình...”*

Bỗng đi một thời gian, chúng tôi gặp lại nhau ở Sài Gòn khi ông đã bước sang tuổi 70. Lúc ấy, tôi đã đi vào lĩnh vực ca nhạc và Hoàng Nguyên đã bước vào binh chủng Quân chủng cũ. Như một số các nghệ sĩ khác cùng thời, buổi sáng anh thường đến uống cà phê ở nhà Thanh Thảo, đồng nghiệp Nguyễn Trung Trác. Nghe nói đời đó tình cảm gia đình anh gặp chuyện không vui. Anh trở nên u ám hơn và có lẽ vì thế anh đã rất thích bài hát Summertime có âm sắc blues-jazz trầm mặc đang thịnh hành và được phát thanh xuyên suốt nhà hàng Thanh Thảo. Tác phẩm Cho Nguyễn Thị Linh của anh ra đời khi ông thời gian đó, chịu phần nào ảnh hưởng khi còn sống của Summertime.

*“Như mà chi, đau thối ng qua rồi
Thối ng mà chi, xót xa cũng đời cay...”*

Năm 70, bài Không của tôi được Khánh Ly thu vào đĩa 45 vòng do Hãng đĩa Tình Ca Quê Hồ nhạc sĩ Nguyễn Xuân, một năm sau có bài Cho Nguyễn Thị Linh do Thanh Lan hát. Ngày hãng đĩa trao tặng đĩa hát nói trên cho chúng tôi, Hoàng Nguyên thân mật với vai tôi, thì thào: “Mau quá Ánh hả? Mọi ngày nào ở Đà Lạt, anh em mình nói chuyện âm nhạc nhập môn, bây giờ Ánh đã có bài thu đĩa với anh...”. Văn là ngôn phong của một người anh ân cần, trù mủn! Hoàng Nguyên còn đồng loạt một tác phẩm khác, được yêu mến không kém các ca khúc đã có của anh, mà anh viết về quê hương, quê anh: Tà Áo Tím.

*“Mặt chữ u lang thang bên dòng Hồ nước Giang
Tôi đã gặp mặt tà áo tím, như thắp trong nắng vàng
Mặt áo tím sao luyến thối ng...”*

Hoàng Nguyên đột ngột chia tay với không gian âm nhạc của chúng ta một buổi sáng năm 1973 trong một tai nạn giao thông khi anh từ Vũng Tàu trở về Sài Gòn. Ông được tuấn 50 chín mươi i rung đồng nghiệp và đồng nghiệp cũ của đời. Tôi thối m nghĩ, nếu Hoàng Nguyên của tôi ra đi chốc chốc của một của anh sống còn thì tiếp bước nghệ thuật ca khúc đời dài, thanh thoát trong đó nỗi u hoài được nâng lên thành nghệ thuật trong suốt...

Nguyễn Ánh 9

